

BIULETYN INFORMACYJNY PTMTS

NOMINACJE I WYRÓŻNIENIA

Z wielką dumą i radością pragniemy poinformować, że członkowie naszego Towarzystwa otrzymali tytuł

Profesora

22 listopada 1999 roku

- **Zbigniew Dąbrowski** – Politechnika Warszawska
- **Jan Krzysztof Januszkiewicz** – Politechnika Łódzka
- **Zbigniew Kołakowski** – Politechnika Łódzka

14 grudnia 1999 roku

- **Andrzej Wilk** – Politechnika Śląska w Gliwicach

* * * * *

KOMUNIKAT

Miło nam poinformować Czytelników, że bieżące informacje o naszym kwartalniku ukazują się już w Internecie pod adresem:

www.ippt.gov.pl/~wnowacki/journal.html

Oczekujemy na Państwa uwagi i propozycje dotyczące informacji, które powinny być tam zamieszczane.

WSPIERAJĄ NAS

Towarzystwo od dłuższego czasu podejmuje próby zmierzające do pozyskiwania środków finansowych z różnych źródeł.

Z przyjemnością zawiadamiamy Członków naszego Towarzystwa, że działania te zaczynają przynosić konkretne efekty, i tak:

- **Fundacja Bankowa im. Leopolda Kronenberga** pozytywnie rozpatrzyła wniosek PTMTS o dofinansowanie programu działań zmierzających do samowystarczalności Towarzystwa.

Władzom Fundacji serdecznie dziękujemy.

Mamy nadzieję, że dzięki temu dofinansowaniu uda nam się wypracować metody działania, które umocnią pozycję Towarzystwa uniezależniając go od jednego źródła finansowania.

- **DIMEX s.c.** Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Usługowo-Handlowe dofinansowało wydawanie naszego kwartalnika.

Zarządowi serdecznie dziękujemy.

Mamy nadzieję, że wsparcie finansowe zaowocuje dalszym zacieśnieniem kontaktów z polskim przemysłem oraz wpłynie na zwiększenie liczny publikacji o charakterze aplikacyjnym.

Stefan Zahorski (1933-1999) — wspomnienie

Dnia 28 sierpnia 1999 r. odszedł od nas wieloletni członek redakcji *Mechaniki Teoretycznej i Stosowanej*, prof. dr hab. Stefan Zahorski.

Stefan Zahorski ukończył w r. 1956 studia wyższe na Wydziale Mechaniczno-Technologicznym Politechniki Warszawskiej. W latach 1954-61 był asystentem na tym wydziale. Od r. 1958 związany z Instytutem Podstawowych Problemów Techniki PAN, początkowo łączył zajęcia w IPPT z pracą na w Politechnice, a od roku 1961 stał się pełnoetatowym pracownikiem Pracowni Teorii Odkształceń Skończonych IPPT PAN. Od roku 1968 był kierownikiem Samodzielnej Pracowni Fizyki Polimerów. W r. 1961 zdobył na Wydziale Mechaniczno-Technologicznym PW stopień doktora, a w r. 1966 w IPPT PAN – stopień docenta habilitowanego nauk technicznych. W r. 1972 Rada Państwa nadała mu tytuł naukowy profesora nadzwyczajnego, a w r. 1981 – profesora zwyczajnego.

Główne pola zainteresowań naukowych prof. Zahorskiego to mechanika ośrodków ciągłych i przepływy cieczy lepkosprężystych. Oryginalna filozofia badawcza, jaką uprawiał polegała na analizowaniu prostych, dobrze określonych ruchów (przepływów) w połączeniu z możliwie ogólnymi równaniami konstytutywnymi, często modelem cieczy prostej Nolla. Szczególne założenia dotyczące kinematyki przepływu pozwalały na uzyskanie rozwiązań analitycznych i dyskusję efektów nieliniowych bez nadmiernego upraszczania opisu własności materiałowych. S. Zahorski badał m.in. przepływy z *proporcjonalną historią deformacji* (rozszerzenie znanego modelu ruchów ze *stałą szybkością deformacji*), jednorodne i niejednorodne przepływy rozciągające i bliskie rozciągającym (np. *przepływy rozciągające z nałożonymi drganiami ścinającymi*), *przepływy zbieżne (convergent flows)*, przepływy występujące w reometrach o *zderzających się strugach (opposing jet rheometers)*, zjawiska rozszerzenia strugi cieczy wypływającej z dyszy (*die swell*), zjawisko "szyjki" (*necking*) występujące przy izotermicznym i nieizotermicznym formowaniu włókien itp. Był autorem monografii p.t. *"Mechanika przepływów cieczy lepkosprężystych"* (PWN, Warszawa-Poznań 1978) wydanej również w języku angielskim jako *Mechanics of viscoelastic fluids* (PWN-Nijhof, Warszawa-The Hague, 1981), a także ponad 100 publikacji w czasopismach naukowych, głównie *Archiwum Mechaniki Stosowanej* i *Journal of Non-Newtonian Fluid Mechanics*.

Prof. S. Zahorski przez wiele lat był członkiem Komitetu Mechaniki PAN. Był też członkiem Polskiego Towarzystwa Mechaniki Teoretycznej i Stosowanej, Gesellschaft für Angewandte Mathematik und Mechanik (GAMM) oraz

International Society for Interaction between Mathematics and Mechanics (ISIMM). Przez wiele lat był członkiem komitetów redakcyjnych czasopism *Mechanika Teoretyczna i Stosowana*, *Mechanika Polimerow* (Ryga), oraz *Archiwum Mechaniki Stosowanej*.

Profesor Stefan Zahorski był laureatem nagrody im. Hubera przyznanej w r. 1969 przez Wydział IV Polskiej Akademii Nauk oraz nagrody indywidualnej Sekretarza Naukowego PAN (1977). Odznaczony Złotym Krzyżem Zasługi (1979) i Krzyżem Komandorskim Orderu Odrodzenia Polski (1990).

Stefan Zahorski był dobrym człowiekiem, szanowanym i lubianym przez kolegów i współpracowników. Śmierć zaskoczyła go w pełni aktywności naukowej. Będzie nam go brakowało.

Andrzej Ziabicki

Sprawozdanie z konferencji "Turbulent transport and diffusion"

W Instytucie Maszyn Ciepłych Politechniki Częstochowskiej w dniach od 27 marca do 6 kwietnia 2000 roku odbyło się Seminarium, poświęcone procesom turbulentnego transportu ze szczególnym uwzględnieniem procesów dyfuzji zachodzących w przepływach turbulentnych, obejmujące cykl wykładów zatytułowanych *Turbulent transport and diffusion*. Tematyka tych wykładów dotyczyła następujących aspektów turbulencji:

- równania Reynoldsa i naprężenia Reynoldsa, mechanizm turbulentnego transportu,
- równania i mechanizmy transportu energii kinetycznej w przepływach turbulentnych,
- turbulentna dysypacja, skale turbulencji,
- dyfuzja: podstawowe pojęcia, definicje i wielkości,
- dyfuzja molekularna: prawo Ficka, własności równania dyfuzji, "random walk" a dyfuzja, rozwiązania równania dyfuzji,
- dyfuzja turbulentna, dyfuzja absolutna i względna, dyspersja a dyfuzja, prawa dyfuzji Taylora i Richardсона,
- dyspersja w rurach, kanałach i rzekach,
- dyfuzja w stugach i płomieniach.

Wykłady te zostały przygotowane i wygłoszone w języku angielskim przez zaproszonego gościa dra Gilberta Bindera z Laboratoire des Ecoulements Geophysiques et Industrielles Institute de Mecanique w Grenoble we Francji, który w marcu 1999 roku był również gościem w IMC PCz i przedstawił wówczas wykłady prezentujące fizyczne podstawy turbulencji *A child's guide to turbulence*.

Współorganizatorami Seminarium, poza Częstochowskim Oddziałem PTMTS, były:

- Polskie Centrum Pilotowe ERCOFTAC,
- Podsekcja Turbulencji Komitetu mechaniki PAN.

Przewodniczącym Komitetu Organizacyjnego był prof.dr hab.inż. Stanisław Drobniak z Instytutu Maszyn Ciepłych Politechniki Częstochowskiej.

W Seminarium uczestniczyli pracownicy i doktoranci Instytutu Maszyn Ciepłych, Katedry Maszyn Tłokowych i Technik Sterowania oraz gość z Instytutu Maszyn Przepływowych z Gdańska. W wykładach uczestniczyli również studenci specjalności energetycznych prowadzonych w Politechnice Częstochowskiej.

W pierwszej części Seminarium dr Gilbert Binder przedstawił zagadnienia dotyczące turbulentnego transportu masy, pędu i energii kinetycznej, w części drugiej natomiast został zaprezentowany kompletny wykład z zakresu procesów dyfuzji zachodzących w przepływach turbulentnych. Matematyczny opis tych procesów i fizyczna ich interpretacja stanowiły punkt wyjścia do szczegółowej analizy zjawisk dyfuzji występujących w przepływach naturalnych i przemysłowych. Wysoki poziom prezentowanych zagadnień oraz całościowe ujęcie tej problematyki pozwala uznać za celowe wydanie drukiem, w pierwszej kolejności w postaci materiałów pomocniczych, a następnie w postaci skryptu wygłoszonych wykładów, których tematyka wchodzi w zakres zaawansowanej mechaniki płynów.

Roman Klajny
Stanisław Drobniak

Sprawozdanie z IX Konferencji "Mechanika w Lotnictwie"

Tradycyjnie organizowana w dwuletnim cyklu, dziewiąta z kolei, Ogólnopolska Konferencja Naukowa "Mechanika w Lotnictwie" odbyła się w dniach 30 i 31.05.2000 na Politechnice Warszawskiej w Pałacyku Rektorskim. Konferencja zorganizowana została przez Zarząd Główny Polskiego Towarzystwa Mechaniki Teoretycznej i Stosowanej przy współudziale Instytutu Techniki Lotniczej i Mechaniki Stosowanej Politechniki Warszawskiej, Wydziału Uzbrojenia i Lotnictwa Wojskowej Akademii Technicznej, Instytutu Technicznego Wojsk Lotniczych, Sekcji Lotniczej Stowarzyszenia

Inżynierów i Techników Mechaników Polskich oraz Instytutu Lotnictwa. Obrady IX Konferencji poświęcone były nawigacji i orientacji oraz projektowaniu obiektów latających i ich elementów, aerodynamice i dynamice obiektów latających tj. śmigłowców, ornitopterów i szybowców, modelowaniu matematycznemu i symulacji lotu, badaniu wrażliwości, identyfikacji, oblodzeniu statków powietrznych, dynamice bomb, pocisków i torped.

Komitet Naukowy i Organizacyjny Konferencji pod kierownictwem prof. dr hab. inż. Jerzego Maryniaka, w składzie: prof. dr hab. inż. Stanisław Dubiel, prof. dr hab. inż. Zbigniew Dźygadło, dr hab. inż. Zdobysław Goraj, prof. PW, dr inż. Jacek A. Goszczyński oraz prof. dr hab. inż. Wiesław Sobieraj, informuje, że w trakcie obrad Konferencji wygłoszono 49 referatów na 52 zgłoszone przez 66 autorów. W obradach wzięło udział 92 uczestników z Politechniki Warszawskiej, Instytutu Lotnictwa, WAT, Politechniki Rzeszowskiej, Politechniki Radomskiej, Politechniki Świętokrzyskiej, PIAP, Wojskowego Instytutu Technicznego Uzbrojenia oraz ITWL.

Dzięki sponsorom, zostaną wkrótce opublikowane wszystkie złożone i zatwierdzone do druku artykuły, rozwijające wątki sygnalizowane w wygłoszonych referatach.

Jacek A. Goszczyński

KOMUNIKAT

Zarząd Główny i Oddział Gliwicki Polskiego Towarzystwa Mechaniki Teoretycznej i Stosowanej uprzejmie zaprasza do wzięcia udziału w:

III Konferencji "Nowe kierunki rozwoju mechaniki"

Konferencja odbędzie się w Wisle, w dniach 27-29 października 2000.

Zapraszamy do zgłaszania prac z zakresu:

- mechaniki ośrodków ciągłych,
- termomechaniki,
- biomechaniki,
- modelowania w mechanice,
- metod numerycznych mechaniki,
- projektowania optymalnego i sterowania,
- oraz zagadnień interdyscyplinarnych, w których zjawiska mechaniczne mają decydujące znaczenie.

Autorzy proszeni są o przesłanie prac (4 lub 6 stron), przedstawiających istotę pracy i jej oryginalne elementy. Na podstawie nadesłanych referatów, Komitet Naukowy zakwalifikuje prace do prezentacji na Konferencji. Prace zakwalifikowane przez Komitet Naukowy opublikowane zostaną w materiałach konferencyjnych.

Prace prezentowane będą w ramach sesji plakatowych, które składać się będą z krótkich prezentacji (5 min) i dyskusji przy plakatach.

W ramach konferencji przewiduje się **sesje plenarne**, na których wygłoszonych będzie 5 zamawianych referatów przeglądowych.

- **Komitet Naukowy:**

Roman Jankowiak, Józef Kubik, Ewald Macha, Jerzy Maryniak, Wojciech Nowacki, Ryszard Parkitny, Bogdan Skalmierski, Czesław Szymczak, Walery Szuścik, Eugeniusz Świtoński – przewodniczący, Dagmara Tejszerska, Andrzej Tylikowski.

- **Komitet Organizacyjny:**

Paweł Bachorz, Arkadiusz Mężyk, Ewa Opoka, Zdzisława Skopińska, Dagmara Tejszerska – przewodnicząca.

- **Oplata konferencyjna:**

Koszty uczestnictwa w Konferencji ustalono wstępnie na 500 zł od osoby. Oplata obejmuje organizację, druk materiałów oraz zakwaterowanie i wyżywienie. Oplatę należy wpłacić do końca sierpnia br. na konto:

PKO I Oddział Gliwice nr 10202401-1081-270-1

Polskie Towarzystwo Mechaniki Teoretycznej i Stosowanej Oddział Gliwice

- **Terminy:**

– do 15 września 2000r. nadsyłanie referatów wraz ze zgłoszeniem uczestnictwa oraz opłatą;

– do 5 października 2000 r. kwalifikacja referatów do wygłoszenia;

- **Adres do korespondencji:**

Komitet Organizacyjny III Konferencji "Nowe kierunki rozwoju mechaniki"

Katedra Mechaniki Stosowanej, Politechnika Śląska

44-101 Gliwice, ul. Konarskiego 18a, p.149

tel. (032) 2371646, fax (032) 2371309

e-mail: opoka@polsl.gliwice.pl

Wszelkie informacje dostępne są również w sieci Internet na stronie: www.kms.polsl.gliwice.pl